

Hypocrisie

Nederlanders schijnen zichzelf gecultiveerd, tolerant, wars van dikdoenerij en bovenal eerlijk te vinden. Hoewel ik persoonlijk niet zo geloof in het bestaan van een Nederlandse volksaard, kan ik het toch niet laten hier nog een wat minder fraaie karaktertrek aan toe te voegen. Namelijk hypocrisie; de voor veel landgenoten onbedwingbare neiging om met twee maten te meten. Een eigenschap die goed zichtbaar is in het hedendaagse politieke debat waar het bekritisieren van anderen zonder enige zelfreflectie inmiddels gemeengoed is geworden. Hypocrisie is nog duidelijker zichtbaar in onze omgang met dieren. Dan doel ik nu eens niet op de tweedeling die we hebben gemaakt tussen knuffeldieren en vleesbeesten, maar over onze dubbele moraal ten opzichte van exoten. Zo worden er bijvoorbeeld duizenden nijlganzen neergehaald omdat deze vreemde eend in de bijt mogelijk een bedreiging vormt voor inheems waterwild. De net zo exotische – en mogelijk nog veel schadelijkere, maar aabare – halsbandparkiet wordt echter ongemoeid gelaten en zelfs bijgevoerd.

De houding ten opzichte van de aalscholvers is zo mogelijk nog huichelachtiger. Voor een beetje vogelaar is de aalscholver heilig; kritiek op het beest is *not done*. Vogelaars en



natuurbeschermers lijken echter op het verkeerde paard te wedden, want het symbool van een geslaagde natuurbescherming zou in werkelijkheid wel eens een Oosterse exoot kunnen zijn. Een exoot die ongehinderd een behoorlijk groot gat slaat in de inheemse visfauna en – en passant – de inheemse aalscholver danig dwars zit.

Ook ten aanzien van vissen wordt er stevig met twee maten gemeten. Zo is de graskarper in het waterbeheer al jaren 'pisces non grata'. Hoewel deze vis een prima reputatie als biologische maaiboort geniet, staat alleen al op het in de mond nemen van het woord graskarper de ecologische schandpaal te wachten. Toch heeft nauwelijks iemand moeite met de terrestische tegenhangers van de graskarper. Dan doel ik op de teruggefokte Heckrunderen, Schotse Hooglanders en Przewalskipaarden. Hun voorouders hebben nooit op de Nederlandse toendra of in de Hollandse oerbossen geleefd, maar ze jagen wel menig wandelaar schrik aan en schijnen daarbij ook nog eens een ongezonde voorkeur te hebben voor beschermde vegetatie.

In dit rijtje zou ook wel eens de bittervoorn kunnen passen. Dit fraaie visje is het aquatische paraparaardje van groenbewuste waterschappen en wordt alomtewees gewaardeerd door de fascinerende symbiose met de zwanenmossel. Maar wat als nou eens blijkt dat dit visje in werkelijkheid een notoire exoot is die door uitzettingen in ons water is terechtgekomen? Een visje dat helemaal geen gemeenschappelijk belang met onze inheemse mossels deelt, maar er gewoon ordinair op parasiteert? Uit recent gepubliceerd onderzoek komt naar voren dat de bittervoorn een exoot is die door menselijk toedoen tegelijkertijd met karper in Nederland is beland. Afgezien van een legioen sportvissers en liefhebbers van koi's, heeft de karper daarentegen beduidend minder fans dan de bittervoorn. Net als andere vissoorten die buiten het ecologisch correcte denkkader vallen, wordt *Cyprinus carpio* verguisd en verdacht van de meest vreselijke dingen. Uitgeroeid moet hij worden – het liefst zo snel mogelijk!

Wordt het niet eens tijd om wat genuanceerder en met wat minder hypocrisie naar exoten te kijken? Wat betreft de oprukkende vissen is Nederland nu eenmaal het eindpunt van nogal wat grensoverschrijdend water. Voorheen geïsoleerde stroomgebieden zijn door de aanleg van kanalen definitief met elkaar verbonden. Logisch dat vissen van A naar B zwemmen. Verzet lijkt nutteloos en leidt alleen maar tot frustratie, Catweazlebeleid en maffe maatregelen. Laten we daarom al die beesten – ja, óók die Chinese aalscholvers – maar gewoon accepteren, er waar mogelijk van genieten én beseffen dat veruit de meeste exoten, al dan niet noodgedwongen, uiteindelijk wel zullen inburgeren.

Marco Kraal, hoofdredacteur